

Γραφείο Συνδέσμου της Ελλάδος στην πΓΔΜ Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Επιμέλεια: Παγώνα Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Σύνταξη: Μ. Χαροκόπος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Σκόπια, 13 Οκτωβρίου 2017

«Δελτίο οικονομικής και επιχειρηματικής επικαιρότητας» No. 7

Περιεχόμενα

- *Επιχειρηματικό forum Συνδέσμου Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος - Ένωσης Εμπορικών Επιμελητηρίων πΓΔΜ υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Columbia.*
- *Δηλώσεις Διοικητή Κεντρικής Τράπεζας πΓΔΜ για οικονομική ανάπτυξη τ.έ.*
- *Έκδοση οικοδομικών αδειών - Στατιστικά στοιχεία Αύγουστου 2017.*
- *Άμεσες Ξένες Επενδύσεις σε πΓΔΜ το 2016 (απόθεμα): διατήρηση της Ελλάδας στην τρίτη θέση.*
- *Εξέλιξη έργων οδικών υποδομών σε πΓΔΜ: αυτοκινητόδρομοι Σκόπια (Miladinovci) - Štip, Kičevo - Αχρίδα και Demir Karija - Smokvica .*

Επιχειρηματικό forum Συνδέσμου Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος – Ένωσης Εμπορικών Επιμελητηρίων πΓΔΜ υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Columbia

Στις 29-30 Σεπτεμβρίου τ.έ. πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια επιχειρηματικό forum, στο οποίο συμμετείχαν ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ) και η εδώ Ένωση Εμπορικών Επιμελητηρίων ('MCC'). Το forum, το οποίο τελούσε υπό την αιγίδα του Ινστιτούτου για τη μελέτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του Πανεπιστημίου Columbia (Πρόγραμμα για την Οικοδόμηση της Ειρήνης και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα), επικεντρώθηκε σε τρεις τομείς: (α) γεωργία και αγροτικά προϊόντα, (β) παραγωγή και εμπόριο οίνου και (γ) κατασκευές.

Χαιρετίζοντας την επίσημη έναρξη του forum, ο Πρόεδρος του ΣΕΒΕ, κ. Κ. Λουφάκης ανέδειξε την ιδιαίτερη σημασία του λιμένος της Θεσσαλονίκης για την οικονομία και το εμπόριο της πΓΔΜ, σημειώνοντας ότι η ανάπτυξη αυτού θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις Ελλάδος και πΓΔΜ. Ο Πρόεδρος του ΣΕΒΕ αναφέρθηκε, επίσης, στις εμπορικές σχέσεις των δύο χωρών, τονίζοντας τη σημασία της αγοράς της πΓΔΜ για τις επιχειρήσεις της Βόρειας Ελλάδας.

Η Πρόεδρος της 'MCC', κ. D. Arsonska σημείωσε, στο χαιρετισμό της, ότι υφίσταται ένα ευρύ πεδίο δυνητικής συνεργασίας μεταξύ των επιχειρηματικών κοινοτήτων Ελλάδος και πΓΔΜ.

- Αναπαραγωγή είδησης περί σχεδίου ‘Aegean Airlines’ για έναρξη απευθείας αεροπορικής σύνδεσης Αθήνας - Σκοπίων από ΜΜΕ πΓΔΜ
- Δηλώσεις του αρμόδιου για την οικονομία Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης της πΓΔΜ περί ιδιοκτησιακού διαχωρισμού κρατικής εταιρείας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ‘ELEM’ και Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ‘MEPSO’
- Συνάντηση εκπροσώπων κινεζικής εταιρείας ‘Huawei’ με Πρωθυπουργό πΓΔΜ: εκδήλωση ενδιαφέροντος για ανάληψη επενδύσεων σε χώρα
- Διοργάνωση 3^{ου} διεθνούς συνεδρίου Κίνας - χωρών Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης με θέμα το ρόλο του ανθρώπινου κεφαλαίου στην κινεζική πρωτοβουλία «Μία ζώνη, Ένας δρόμος» (Αχρίδα, 6 τ.μ.) Η σημασία των επικείμενων δημοτικών εκλογών για την πολιτική και οικονομική σταθερότητα της χώρας.

Επικοινωνία

τηλ.: 00389 (0) 2 31.29.456/7

fax: 00389 (0) 2 31.29.441

e-mail: ecocom-skopje@mfa.gr

ιστοσελίδα: www.agora.mfa.gr

Δηλώσεις Διοικητή Κεντρικής Τράπεζας πΓΔΜ για οικονομική ανάπτυξη τ.έ.

Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της πΓΔΜ, D. Bogon εξέφρασε, σε πρόσφατη συνέντευξή του στο πρακτορείο Reuters (στο περιθώριο συνεδρίου Κεντρικών Τραπεζιτών στο Σεράγεβο, στις 22 Σεπτεμβρίου τ.ε.), την εκτίμηση ότι η οικονομία της πΓΔΜ δύσκολα θα καταγράψει θετικό ρυθμό ανάπτυξης το 2017, μετά τη στασιμότητα και τον αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης πρώτου και δεύτερου τριμήνου τ.ε., αντιστοίχως. Όπως σημείωσε, οι συνέπειες της παρατεταμένης πολιτικής κρίσης για την οικονομία ήταν δυσμενέστερες απ’ ό,τι η Κεντρική Τράπεζα είχε αρχικώς υπολογίσει. Ως εκ τούτου, προσέθεσε, η εαρινή πρόβλεψη για αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,5% ήταν υπερβολικά αισιόδοξη.

Η οικονομία της πΓΔΜ θα μπορούσε, σύμφωνα με τον Κεντρικό Τραπεζίτη της χώρας, να επανέλθει σε τροχιά ανάπτυξης, το 2018, εφόσον επιτευχθεί πλήρης πολιτική σταθερότητα και η Κυβέρνηση ακολουθήσει τη δέουσα οικονομική πολιτική.

Έκδοση οικοδομικών αδειών – Στατιστικά στοιχεία Αύγουστου 2017

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, εκδόθηκαν συνολικά 232 άδειες οικοδομής τον Αύγουστο του 2017, ποσοστό μειωμένο κατά 6,8% σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους.

Λαμβάνοντας υπ’ όψιν τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η συνολική αναμενόμενη αξία των κατασκευών ήταν 3.182.494 χιλιάδες δηνάρια (περίπου 51,7 εκ. ευρώ), με αύξηση 23,0% σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους.

Από το σύνολο των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, 154 άδειες (66,4%) αφορούσαν σε κτίρια, 20 άδειες (8,6%) αφορούσαν σε έργα πολιτικού μηχανικού και 58 άδειες (25,0%) αφορούσαν σε ανακατασκευές.

Από το σύνολο των 232 κατασκευών, για τις 161 κατασκευές (69,4%) οι επενδυτές ήταν ιδιώτες, ενώ για τις υπόλοιπες 71 (30,6%) οι επενδυτές ήταν επιχειρηματικές οντότητες.

Κατά την περίοδο αναφοράς, σχεδιάζονται 559 κατοικίες για κατασκευή, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 45.011 τ.μ.

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ) σε πΓΔΜ το 2016 (απόθεμα): Διατήρηση της Ελλάδας στην τρίτη θέση

Οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στην πΓΔΜ κατέγραψαν, το 2016 (σύμφωνα με τα προσφάτως δημοσιευθέντα στοιχεία από την Κεντρική Τράπεζα της χώρας), αύξηση της τάξης του 5,8% σε σχέση με το 2015. Το συνολικό ποσό των ΑΞΕ στην πΓΔΜ ανήλθε σε 4.657,3 εκατ. ευρώ, από 4.400,1 εκατ. ευρώ το προηγούμενο έτος (απόθεμα).

Στην πρώτη θέση μεταξύ των χωρών προέλευσης ΑΞΕ κατατάσσεται η Αυστρία, με 567,5 εκατ. ευρώ και μερίδιο 12% επί του συνόλου του αποθέματος των ΑΞΕ, ενώ έπονται το Ηνωμένο Βασίλειο με 519,4 εκατ. ευρώ, (μερίδιο 11%), η Ελλάδα με 463,4 εκατ. ευρώ, (μερίδιο 10%), η Ολλανδία με 423,3 εκατ. ευρώ (μερίδιο 9%) και η Σλοβενία με 374,5 εκατ. ευρώ (μερίδιο 8%).

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις σε πΓΔΜ 2015-2016 σε εκατ. ευρώ ανά χώρα (απόθεμα)

ΧΩΡΑ	μερίδιο επί του συνόλου	2016	2015	% μεταβολής
Αυστρία	12%	567,5	524,9	8,1%
Ηνωμένο Βασίλειο	11%	519,4	134,9	285,0%
Ελλάδα	10%	463,4	477,3	-2,9%
Ολλανδία	9%	423,3	960	-55,9%
Σλοβενία	8%	374,5	375	-0,1%
Γερμανία	5%	248,2	190,7	30,2%
Τουρκία	5%	247,8	214,6	15,5%
Ουγγαρία	4%	209,5	226,5	-7,5%
Ελβετία	4%	179,6	152,1	18,1%
Κύπρος	3%	162,9	54,4	199,4%
Σύνολο	100%	4.657,30	4.400,10	5,8%

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα πΓΔΜ – επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων

Όσον αφορά στην τομεακή κατανομή των ΑΞΕ στην οικονομία της πΓΔΜ, η μεγαλύτερη συγκέντρωση σημειώνεται στις υπηρεσίες με 2.100,3 εκατ. ευρώ (45%), από 2.109,3 εκατ. ευρώ, το 2015, ενώ έπεται ο τομέας της μεταποίησης με 1.685,6 εκατ. ευρώ (36%), από 1.563,7 εκ. ευρώ, το 2015.

Αυξητικά κινήθηκαν οι ΑΞΕ στους τομείς της γεωργίας (από 43,8 σε 46,4 εκατ. ευρώ – 1% επί του συνόλου) και των κατασκευών (από 231,2 εκατ.

ευρώ σε 337,6 εκατ. ευρώ – 7% επί του συνόλου). Αντιθέτως, πτωτικά κινήθηκαν οι ΑΞΕ στους επιμέρους τομείς των ορυχείων και λατομείων (από 119,3 εκατ. ευρώ σε 116,7 εκατ. ευρώ – 3% επί του συνόλου) και του λιανικού και χονδρικού εμπορίου (από 706,4 σε 666,0 εκατ. ευρώ – 14% επί του συνόλου).

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις σε πΓΔΜ 2015-2016 σε εκατ. ευρώ ανά τομέα (απόθεμα)

ΤΟΜΕΑΣ	μερίδιο επί του συνόλου	2016	2015	% μεταβολής
Υπηρεσίες	45%	2.100,3	2.109,3	-0,4
Μεταποίηση	36%	1.685,6	1.563,7	7,8
Λιανικό και χονδρικό εμπόριο	14%	666,0	706,4	-5,7
Κατασκευές	7%	337,6	231,2	46,0
Ορυχεία και λατομεία	3%	116,7	119,3	-2,2
Γεωργία και αλιεία	1%	46,4	43,8	5,9

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα πΓΔΜ – επεξεργασία Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων

Εξέλιξη έργων οδικών υποδομών σε πΓΔΜ: αυτοκινητόδρομοι Σκόπια (Miladinovci) - Štip, Kičevo - Αχρίδα και Demir Karija - Smokvica

Η Κυβέρνηση της πΓΔΜ και η κινεζική 'Sinohydro Corporation LTD' υπέγραψαν στις 3 τ.μ. τροποποιητικό παράρτημα της αρχικής σύμβασης για τη χρονική μετάθεση της προθεσμίας ολοκλήρωσης της κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου Σκόπια (Miladinovci) – Štip (47 χλμ.) από τον Μάιο τ.έ. στα τέλη Σεπτεμβρίου 2018. Μέχρι σήμερα έχει ολοκληρωθεί το 74% του έργου.

Όσον αφορά στον αυτοκινητόδρομο Kičevo – Αχρίδα (57 χλμ.), ο προϋπολογισμός του έργου θα πρέπει, σύμφωνα με την 'Sinohydro Corporation LTD', να αυξηθεί κατά 143 εκ. ευρώ.

Ως προς τον αυτοκινητόδρομο Demir Karija - Smokvica (την κατασκευή του οποίου έχει αναλάβει η ελληνική εταιρεία 'ΑΚΤΩΡ'), το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την υπογραφή τροποποιητικού Παραρτήματος της

αρχικής σύμβασης, προκειμένου η προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου να μετατεθεί από την 1^η Νοεμβρίου τ.έ. στις 28 Φεβρουαρίου 2018.

Αναπαραγωγή είδησης περί σχεδίου ‘Aegean Airlines’ για έναρξη απ’ ευθείας αεροπορικής σύνδεσης Αθήνας - Σκοπίων, εντός του 2018 από ΜΜΕ πΓΔΜ

Τα ΜΜΕ της πΓΔΜ αναπαράγουν την είδηση ότι η αεροπορική εταιρεία ‘Aegean Airlines’ σχεδιάζει να προχωρήσει στην έναρξη απ’ ευθείας αεροπορικής σύνδεσης Αθήνας – Σκοπίων, εντός του 2018, στο πλαίσιο του νέου πτητικού προγράμματος της εταιρείας, το οποίο περιλαμβάνει ένα δίκτυο 153 προορισμών, σε 44 συνολικά χώρες, με 16,6 εκατ. διαθέσιμες θέσεις, 700.000 περισσότερες από το 2017.

Δηλώσεις του αρμόδιου για την οικονομία Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης της πΓΔΜ περί ιδιοκτησιακού διαχωρισμού κρατικής εταιρείας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ‘ELEM’ και Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ‘MEPSO’

Ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της πΓΔΜ, κ. K. Angjushev ενημέρωσε, με πρόσφατες δηλώσεις του, για το μοντέλο ιδιοκτησιακού διαχωρισμού της κρατικής εταιρείας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ‘ELEM’ και του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ‘MEPSO’, το οποίο προτίθεται να ακολουθήσει η Κυβέρνηση.

Όπως σημείωσε ο κ. K. Angjushev, η Κυβέρνηση δεν σχεδιάζει να προβεί σε ιδιωτικοποίηση ‘ELEM’ και ‘MEPSO’. Αντιθέτως, η πΓΔΜ θα εκπληρώσει την υποχρέωση - βάσει της τρίτης δέσμης μέτρων της Ε.Ε. για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας - για ιδιοκτησιακό διαχωρισμό, μέσα από την εμπλοκή διαφορετικών θεσμικών οργάνων, τα οποία θα είναι υπεύθυνα για ‘ELEM’ και ‘MEPSO’. Πρόκειται για ένα μοντέλο, το οποίο, όπως διευκρίνισε ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, έχει εφαρμοστεί και από άλλες χώρες της περιοχής.

Σημειώνεται ότι η Κυβέρνηση της πΓΔΜ επεξεργάζεται νέο ενεργειακό

νόμο, με τον οποίον η τρίτη δέσμη μέτρων της Ε.Ε. για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας θα ενσωματωθεί στην εσωτερική νομοθεσία.

Συνάντηση εκπροσώπων κινεζικής εταιρείας 'Huawei' με Πρωθυπουργό πΓΔΜ: Εκδήλωση ενδιαφέροντος για ανάληψη επενδύσεων σε χώρα

Ο Πρωθυπουργός της πΓΔΜ, κ. Z. Zaen συναντήθηκε στις 5 τ.μ. με εκπροσώπους της κινεζικής εταιρείας 'Huawei'. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του Γραφείου Τύπου της Κυβέρνησης, τα στελέχη της 'Huawei' ενημέρωσαν τον Πρωθυπουργό της πΓΔΜ για τα σχέδια ανάπτυξης της εταιρείας σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο. Εξέφρασαν, δε, ενδιαφέρον για στενή συνεργασία με τις Αρχές της πΓΔΜ στα πεδία της Κοινωνίας της Πληροφορίας και των Νέων Τεχνολογιών Πληροφορίας, καθώς και για την ανάληψη επενδύσεων στους συγκεκριμένους τομείς. Από πλευράς του, ο κ. Z. Zaen εξέφρασε την ικανοποίησή του για τις προθέσεις της 'Huawei' και ενεθάρρυνε τους εκπροσώπους της να προβούν σε εντατικότερες επαφές με την Κυβέρνηση και τις Αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι κινεζικές Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ) στην πΓΔΜ ανέρχονταν, το 2016, σε 36,7 εκ. ευρώ (απόθεμα – Κεντρική Τράπεζα πΓΔΜ). Η Κίνα βρίσκεται, σήμερα, στην 25^η θέση μεταξύ των ξένων επενδυτών στην πΓΔΜ, με μερίδιο μόλις 0,8% επί του συνόλου των ΑΞΕ στη χώρα. Καταγράφει, ωστόσο, έντονα ανοδική τάση, κατά τα τελευταία έτη, καθώς οι κινεζικές ΑΞΕ ανήλθαν από 1,4 εκ. ευρώ (0,1% επί του συνόλου), το 2006, σε 10,2 εκ. ευρώ (0,2% επί του συνόλου), το 2015 (απόθεμα – Κεντρική Τράπεζα πΓΔΜ), για να φτάσουν στο προαναφερθέν ποσό, το 2016.

Διοργάνωση 3^{ου} διεθνούς συνεδρίου Κίνας - χωρών Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης με θέμα το ρόλο του ανθρώπινου κεφαλαίου στην κινεζική πρωτοβουλία «Μία ζώνη, Ένας δρόμος» (Αχρίδα, 6 τ.μ.)

Στις 6 τ.μ. πραγματοποιήθηκε στην Αχρίδα το 3^ο διεθνές συνέδριο Κίνας – χωρών Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης με θέμα το ρόλο του ανθρώπινου κεφαλαίου στην κινεζική πρωτοβουλία «Μία ζώνη, Ένας δρόμος». Διοργανωτές του συνεδρίου, στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας από δεκαπέντε χώρες, ήταν τα Πανεπιστήμια Κυρίλλου και Μεθοδίου (Σκοπίων), Λιουμπλιάνας, Τσενγκτού (Southwestern University of Finance and Economics) και Σαγκάης (University of International Business and Economics), ενώ η εκδήλωση τελούσε υπό την υποστήριξη της Κινεζικής Ακαδημίας Κοινωνικών Επιστημών.

Την έναρξη των εργασιών του συνεδρίου χαιρέτισε ο Πρόεδρος της πΓΔΜ, G. Ivanov, ο οποίος δήλωσε ότι επιλογή της χώρας του είναι να ενταχθεί στον νέο δρόμο του μεταξιού και να υποστηρίξει την κινεζική πρωτοβουλία «Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος». Τα έργα υποδομών που υλοποιούνται στο πλαίσιο της εν λόγω πρωτοβουλίας, σημείωσε, επιτρέπουν στις χώρες της Κεντρικής, της Ανατολικής και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης να συνδεθούν μεταξύ τους, ενισχύοντας, κατά τον τρόπο αυτόν, την ανταγωνιστικότητα της περιοχής και τις δυνατότητες προσέλκυσης επενδύσεων.

Από πλευράς του, ο Καθηγητής C. Xin, από την κινεζική Ακαδημία Κοινωνικών Επιστημών, παρατήρησε ότι, εκτός από το σκέλος των οδικών υποδομών και της ενίσχυσης των εμπορικών δεσμών, η πρωτοβουλία «Μία ζώνη, Ένας δρόμος» στοχεύει και στη βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από τη διερεύνηση των δυνατοτήτων συνεργασίας, δίδοντας έμφαση στα πεδία της καινοτομίας και της τεχνολογίας.

Σημείωση: Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, να αναφέρεται η πηγή.